

Reviderad verksamhetsplan för omsorgsnämnden 2023 - 2025

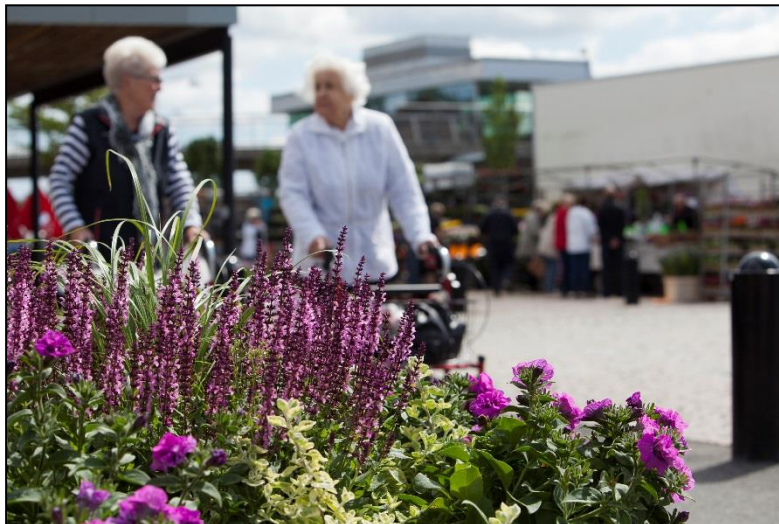

Foto: www.smalandsbilder.se

Antagen av nämnd: Omsorgsnämnden

Datum: 2022-04-06, § 51

Dokumentet gäller från: 2023-01-01

Dokumentansvarig: ordförande Glenn Lund, förvaltningschef Ulrika Gustafsson

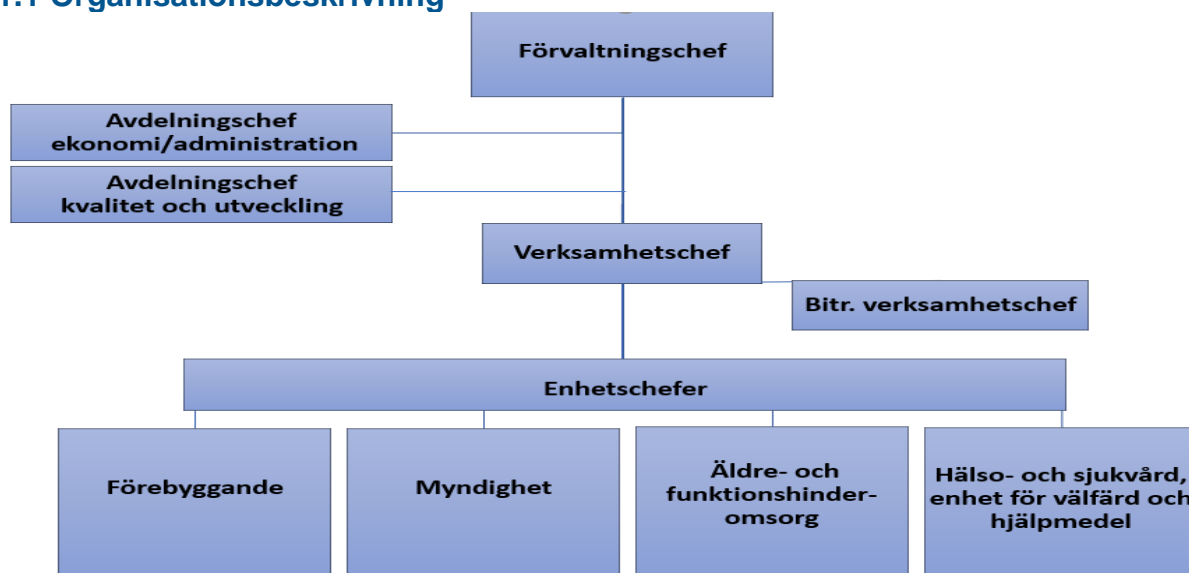
Innehåll

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente	3
1.1 Organisationsbeskrivning	3
1.2 Uppdragets omfattning	3
2. Verksamhetsåren 2023 - 2025	4
2.1 Strategier och metoder.....	5
2.2 Hälsosam uppväxt i Värnamo (HUV)	7
3. Utmaningar och framtida utveckling	7
4. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal	10
4.1 Nämndens mål.....	10
4.2 Nämndens Ekonomi	13
4.2.1 Driftbudget 2023 samt plan 2024-2025.....	13
4.2.2. Investeringsbudget 2023 samt –plan 2024-2027	13
4.3 Nämndens HR	14
4.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal	15
5. Sammanfattning.....	15

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorgen om äldre- och personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlag (SoL) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följdagar och författningar. Nämnden ansvarar även för den kommunala hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och ordinärt boende (hemsjukvård), enligt Hälso- och sjukvårdslag (HSL).

1.1 Organisationsbeskrivning

1.2 Uppdragets omfattning

Nämndens målgrupper är äldre och personer med funktionsnedsättning. Omsorgsförvaltningen har i uppdrag att tillgodose enskilda personers behov av stöd, service och omvårdnad. Det är behovet och individens mål som är avgörande för vilka insatser som är aktuella. Brukarens individuella behov, mål och måluppfyllelse ska stå i centrum. Fokus i verksamheten är måluppfyllelse av de individuella målen utifrån biståndsbesluten.

Behov utifrån SoL och LSS prövas av myndighetsenheten utifrån aktuell lagstiftning och rättspraxis med hänsyn tagen till den enskildes livssituation, resurser och önskemål.

Enligt HSL ansvarar kommunen för hälso- och sjukvård i särskilt boende. Enligt överenskommelse med regionen har kommunen också ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende vilket regleras i det hälso- och sjukvårdsavtal som tecknats mellan parterna. Hemsjukvårdsansvaret omfattar hemsjukvårdsinsatser (för alla åldrar) upp till sjuksköterskors ansvarsnivå och rehabiliterings- och habiliteringsansvaret upp till arbetsterapeut/fysioterapeuts ansvarsnivå. Behov av hälso- och sjukvårdsinsatser bedöms av legitimerad personal.

Nämnden är skyldig att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljat bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS som inte har verkställts inom tre månader efter beslut.

Nämnden tillämpar valfrihetssystem enligt Lag om valfrihetssystem (LOV), vilket innebär att den enskilde har rätt att välja den utförare som ska utföra insatserna utifrån de utförare som nämnden godkännt och tecknat avtal med. Värnamo kommun tillämpar LOV inom hemtjänst och daglig verksamhet. Externa utförare ska förhålla sig till nämndens uppdrag på samma sätt som verksamheter i intern regi.

När det finns särskilda skäl och den enskildes behov inte kan tillgodoses genom den verksamhet som bedrivs inom kommunen kan nämnden göra enstaka platsköp, enligt LOU, i annan extern verksamhet.

2. Verksamhetsåren 2023 - 2025

Arbetet med omställningen och det nya arbetssättet, där arbetet präglas av individens behov i centrum som påbörjats under 2022 fortsätter under hela planperioden. Omställningen görs med utgångspunkt i förvaltningens grunduppdrag, som är att bedriva äldreomsorg och funktionshinderomsorg genom att ge god service för kommuninvånaren, där brukarens behov sätts i centrum samt en god och säker vård och omsorg. Ett rehabiliterande arbetssätt kommer att behöva utvecklas med såväl kompetenshöjning som metodstöd. Grunduppdraget ska innehålla arbetssätt och metoder som är hållbara för att klara Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare 2035.

För att skapa en mer jämlik, kvalitativ, tillgänglig och effektiv socialtjänst samt hälso- och sjukvård har en överenskommelse mellan staten och SKR gjorts - "Vision ehälsa 2025". Målet med överenskommelsen är att se individen som medskapare till vård och omsorg, ge rätt information och kunskap, tillhandahålla trygghet och säker informationshantering och främja samverkan av utveckling och digital transformation.

För att uppfylla målen fortsätter arbetet med att säkra individens uppgifter genom GDPR anpassning i förvaltningen. Det sedan tidigare beslutade metoden Individens behov i Centrum (IBIC) har påbörjades i verksamheten och arbetet fortgår under 2023/2024. Arbetssättet medför behov av digitala verktyg som stöd i förbättringsarbetet. Verksamhetssystemet Pulsen Combine som nu införs i kommunen är anpassat efter denna modell. En betydande utbildningsaktivitet för anställda inom omsorgsförvaltningen berörs av denna omställning och utbildning kommer att krävas under 2023. Under planperioden kommer även förvaltningen att genomföra en inventering av personer med psykisk funktionsnedsättning. Inventeringen ska, enligt Socialstyrelsen, genomföras vart femte år och syftar till att förvaltningen ska göra sig väl förtrogen med grupperns behov.

Arbetet med "Nära vård" innebär en ökad samverkan mellan kommun och region. "Nära Vård" avser att säkra medborgarnas behov av trygghet och kontinuitet. En personcentrerad verksamhet utgår ifrån patienters och brukares behov och förutsättningar och möjliggör för alla att vara aktiva medskapare.

Ett förslag gällande översyn av LSS-lagstiftningen (SOU 2018:88) har presenterats. I en lagrådsremiss föreslår även regeringen att lagändringar som ska stärka rätten till personlig assistans för personer med psykisk funktionsnedsättning och öka rättssäkerheten för barn som är i behov av assistans. Förslagen i betänkandet "Stärkt rätt till personlig assistans. Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser" (SOU 2021:37) innebär bland annat:

- Förebyggande stöd till personer med psykiska funktionsnedsättning,
- Kvalificerade aktiverings- och motivationsinsatser till följd av psykisk funktionsnedsättning,
- Föräldraansvaret ska beaktas vid bedömning, vilket innebär att fler barn och de barn som idag har personlig assistans kommer att kunna beviljas fler timmar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Det pågår även en översyn av socialtjänstlagen (Dir. 2017:39). I betänkandet "En ny socialtjänstlag" (2020:47) riktar sig förslagen mot att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och med ett förebyggande perspektiv som ger människor lika möjligheter och rättigheter. Vidare ska socialtjänsten erbjuda behovsanpassade insatser med ett förebyggande och evidensbaserat perspektiv. Den nya socialtjänstlagen avser att träda i kraft 1 januari 2023.

I dagsläget vet inte förvaltningen, i sin helhet, hur nämndens verksamheter kommer att påverkas av eventuella kommande lagförändringar inom SoL och LSS.

Verksamheten kommer att ha fokus på bemanningsprocesser under planperioden. Arbetet utgår från omsorgsförvaltningens ”plan för fortsatt arbete med heltid som norm” och ”det nya arbetssättet” med individen i fokus. Målet är att uppnå hälsosamma scheman med minskad övertid och sjukfrånvaro. Detta innebär även ett omställningsarbete avseende kulturen i omsorgsförvaltningen.

2.1 Strategier och metoder

En genomlysning av myndigheten har påbörjats och arbetet med resultatet kommer att fortsätta under hela planperioden. Förvaltningens intention är att kvalitetssäkra myndighetsprocessen, vilket innebär att handläggarna ska tolka riktlinjer och bedöma behov på samma sätt. Det är viktigt att politiken har möjlighet att sätta rätt ambitionsnivå så att förvaltningen kan bygga upp en hållbar myndighetsutövning.

Det är av vikt att skapa delaktighet hos alla medarbetare som utifrån sin kunskap bidrar till att skapa tillit och förtroende i organisationen. Förvaltningens ambition är att skapa en hållbar arbetsmiljö med uppgift att minska sjukskrivningar och övertid hos medarbetarna.

För att kommuninvånarna ska hålla sig friska under längre tid i livet vill förvaltningen arbeta med att förebygga psykisk och fysisk ohälsa hos äldre. Omsorgsförvaltningen har inrättat mötesplatser med ett tydligt syfte att arbeta med förebyggande insatser. Där det finns gemensamma målgrupper vill förvaltningen arbeta tillsammans med andra myndigheter, föreningar och civilsamhället med flera. Medel behöver omfördelas till förebyggande, hemsjukvård och hemtjänst för att klara de framtida behoven. Arbetet fortgår och planen är att inrätta ytterligare två mötesplatser i kommunen. Det förebyggande arbetet är ett fokusområde för att möta framtidens behov av vård och omsorg. Målet är att bibehålla förmågor och självständighet i en trygg miljö.

Målgruppen inom funktionshinderområdet blir också allt äldre, detta betyder även ett ökat omvårdnadsbehov för målgruppen. För att förvaltningen ska kunna erbjuda insatser av god kvalitet måste alternativa boendeformer utredas. Vidare behöver förvaltningen säkerställa att fattade beslut verkställs i rätt boendeform. Under planperioden har förvaltningen behov av två nya gruppboendestäder och en servicebostad. Förvaltningen begär av denna anledning medel för en årsarbetare samt övriga driftkostnader till 2023 års budget, se bifogade projektblad. Inom psykiatriområdet behöver diskussioner med det kommunala bostadsbolaget påbörjas för att tillskapa bostäder med särskild service.

Under planperioden planeras en samlokalisering av våra verksamheter till lokaler på Expo. Målet är att nå en effektiv verksamhet samt att lämna externt hyrda lokaler. Vårt mål är att ytterligare samlokalisera våra verksamheter. Utifrån investeringsplanen förskjuts denna planering till slutet av innevarande planperiod.

Plan för utvecklingsinsatser med anledning av nytt statsbidrag till äldreomsorgen

Riksdagen beslutade om statens rambudget för 2021 den 25 november, i enlighet med Finansutskottets betänkande 2020/21: FiU1. Kommunfullmäktige gav den 26 november 2020, § 190, omsorgsnämnden i uppdrag att upprätta en plan för utvecklingsinsatser med anledning av nytt statsbidrag till äldreomsorgen med ca 14,2 miljoner kronor årligen från 2021. Planen redovisades för kommunstyrelsen den 28 februari 2021. Dessa utvecklingsinsatser kommer att fortsätta under 2023.

Omsorgsförvaltningens prioriteringar av de ca 14 miljoner som förstärker nämndens budget fram till 2023 och är fördelade på två områden och är enligt följande:

1) Förebyggande och tidiga insatser med välfärdsteknik och digitalisering

Möta framtidens utmaningar genom välfärdsteknik och digitala lösningar där verksamhetssystemen ger möjligheter till säker information och digitala tjänster samt tekniska lösningar som kan ge trygg och effektiv vård i hemmet eller vårdboende. Förebyggande och tidiga insatser på rätt nivå inom vård och omsorg ger möjlighet till ett längre självständigt liv.

- Investera i tekniska lösningar så att medborgarna kan leva ett självständigt liv.

- Öka resurser och kompetens i verksamhetssystemen och välfärdsteknik så att medarbetarna får bra verktyg för att utföra sitt arbete och effektiviserar verksamheten.
- Att finansiera Enhetschef för det förebyggande arbetet samt en Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR).
- Utredda och finansiera bidrag till Trygghetsboenden för att stimulera till utbyggnad av denna boendeform.
- Utredda möjlig effektivisering av matdistributionen och restaurangverksamheten.

2) Personal- och kompetensförsörjning

Vi lever längre och antal äldre ökar som är i behov av vård och omsorg. Det ställer krav på långsiktiga lösningar inte minst inom personalförsörjningen. För att vara en attraktiv arbetsgivare behöver satsningar göras så att vi kan behålla, utveckla och rekrytera medarbetare och chefer.

- Fortsätta satsningen på Heltidsresan.
- Avsätta resurser till bemanningscoacher och verktyg för bemanningsplanering till cheferna.
- Utredda borttagande av oattraktiva scheman som har delade turer.
- Säkerställa att all vård och omsorgspersonal har kompetens i IBIC (individens behov i centrum).

Plan för funktionshinderomsorgen

Kommunfullmäktige beslutade den 27 januari 2022, § 3, att utöka omsorgsnämndens budgetram tillfälligt för 2022. Omsorgsförvaltningen kommer under 2022 och 2023 att arbeta utifrån en handlingsplan som innefattas av följande områden:

- *personlig assistans* (fram ett underlag för en nulägesanalys för personlig assistans gällande antal timmar, antal ärenden, antal avslag enligt SFB [Socialförsäkringsbalken], samt förslag till förbättringsåtgärder för minskade kostnader),
- *bostad med särskild service* (se över att beslut verkställs inom rätt boendeform med syfte av minskning av antal gruppboendeplatser, samt översyn av metoden boendekarriär),
- *externa placeringar* (se över behov av placeringar/köp av platser och utreda varför förvaltningen köper platser och om behoven kan tillgodoses på hemmaplan. Arbeta med förebyggande insatser tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och medborgarförvaltningen för att över tid minska behovet av att externa placeringar i kommunen samt
- *daglig verksamhet* (göra en översyn av de personella resurserna inom daglig verksamhet kopplat till boendepersonalen, samt lokalförsörjningen och resursfördelningen inom LOV).

I Jönköpings län har flera aktörer gått samman i ett gemensamt Vård- och omsorgscollege. Vård- och omsorgscollege är ett samarbete mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare inom vård och omsorg. Samarbetet ska leda till höjd kvalitet och status på arbete och utbildning samt trygga framtidens personal- och kompetensförsörjning inom vård och omsorg.

Förvaltningen behöver fortsätta satsningen på kompetensutveckling i avancerad hemsjukvård samt specialistutbildningar för sjuksköterskor. Detta på grund av de ökade kraven som ställs på kommunal hälso- och sjukvård på grund av snabb förskjutning från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet, samt den kommunala och nationella utmaningen gällande att rekrytera och behålla sjuksköterskor.

Kompetensutveckling i form av introduktions- och basutbildning respektive fortbildning inom olika områden är, och kommer under planperioden vara, ett prioriterat område. Samhällsutvecklingen går mot att mer digital teknik kommer att användas i förvaltningens verksamheter och därmed behöver kompetensutveckling även inom detta erbjudas till personalen.

För att klara en åldrande befolkning måste olika boendeformer planeras. Det gäller bland annat särskilt boende med inriktning på demenssjukdom, bostad med särskild service, samt nya boendeformer för äldre för att möjliggöra kvarboende i större omfattning.

2.2 Tidiga och samordnade insatser (TSI)

Omsorgsförvaltningen, medborgarförvaltningen samt barn och utbildningsförvaltningen har de senaste två åren arbetat med att utveckla tidiga och samordnade insatser (TSI) för barn och unga i Värnamo. TSI syftar till att arbeta med tidig upptäckt och tidiga insatser för barn och unga samt deras nätverk i syfte att ge ett verksamt stöd innan oron för barnet blir på en nivå där orosanmälan behöver göras till socialtjänsten. Arbetet handlar till stor del om att skapa fungerande samverkan mellan skola, elevhälsa, hälso- och sjukvård och socialtjänst. Ansvaret för de tidiga insatserna kan vara kommunalt såväl som regionalt. Under 2022 kommer en samordnare anställas för att arbeta med att TSI ska på sikt ska gälla för hela Värnamo kommun, då TSI har (under 2022) varit i projektform med några få skolor som pilotskolor.

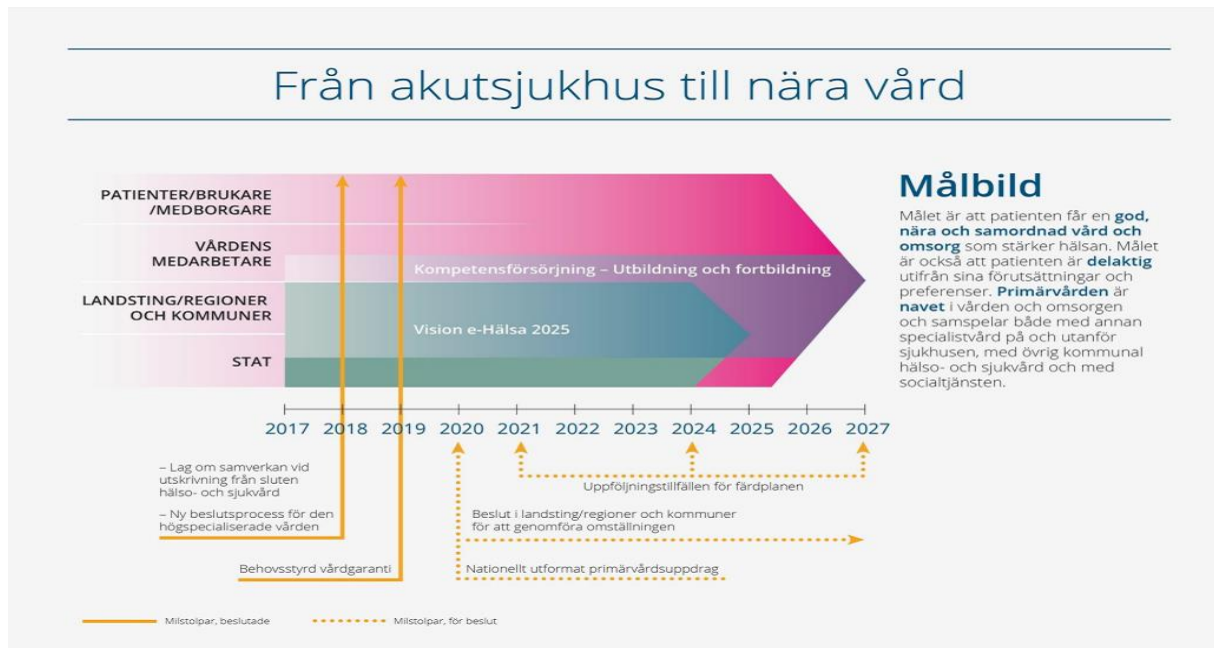
3. Utmaningar och framtida utveckling

Åldrande befolkning och brist på arbetskraft utgör den största utmaningen under kommande år. Resurser och kompetens måste räcka till för att klara verksamheten med god kvalitet. Det behövs utbildnings- och fortbildningsinsatser för att klara det ökade behovet av specialisering likväl som generell omvårdnadskunskap.

Förebyggande och rehabiliterande insatser blir en viktig hörnsten. Digitaliseringen måste användas som stöd inom vård och omsorg, men även i administrativa processer för att erhålla den fulla potentialen.

Omställning till nära vård pågår på lokal, regional och på nationell nivå. För att kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs en omställning i vårdkedjan. Redan 2016 färdigställdes SOU 2016:2, Effektiv vård av Göran Stiernstedt. Utredningen pekade tydligt på att Sverige var för "sjukhustungt" och att den mest kostnadseffektiva vården bedrivs när lägsta möjliga kompetens utför komplexa uppgifter, som i kommunal vård. Detta var en ekonomisk utredning och för att kunna driva i denna riktning behövdes ytterligare en utredning, vilket Stiernstedt också påpekade. 2017 fick Anna Nergårdh uppdraget att stödja regionerna, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Enligt definitionen är kommunal hälso- och sjukvård även primärvård, vilket innebär att kommunen och vårdcentralen är navet av vården och omsorgen.

Omställning pågår i Jönköpings län, där det (bland annat) har arbetats fram en gemensam viljeinriktning. Samtliga kommunorganisationer har, tillsammans, tagit fram ett dokument om hur vi stärker samverkan och möter framtidens behov inom området främjande, hälsa, omsorg och vård. Strategidokumentet "Tillsammans möter vi framtidens behov inom området främjande, hälsa, stöd, omsorg och vård, 2021–2030" tar upp följande fyra strategier som kommunerna ska arbeta med: 1) riktat stöd till att främja hälsa och förebygga ohälsa, 2) samverkan och kontinuitet för invånare med komplexa behov, 3) förändrade arbetssätt och 4) stärkta förutsättningar. Gemensamt för strategierna är individen i centrum, dvs vad blir bäst för invånaren.

Figur 1. Målbild nära vård.

Översynen av socialtjänstlagen (Dir. 2017:39) syftar till att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och med ett förebyggande perspektiv som ger människor lika möjligheter och rättigheter. Vidare ska socialtjänsten erbjuda behovsanpassade insatser med ett förebyggande och evidensbaserat perspektiv.

Ett tilläggsdirektiv (Dir. 2018:69) till utredningen är ett förtydligat uppdrag avseende äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten som är riktade till äldre. Uppdraget innebär att se över och analysera hur en reglering av äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten som är riktade till äldre enligt en särlagstiftning respektive inom ramen för socialtjänstlagen påverkar förutsättningar för socialnämnden att verka för

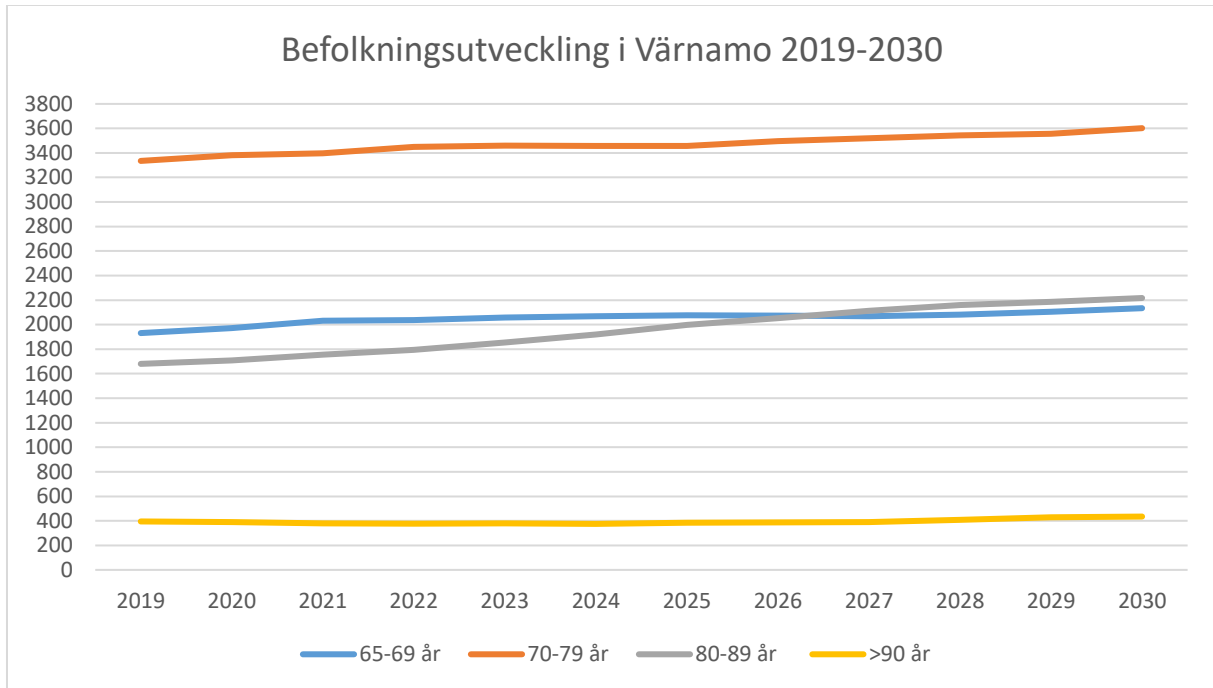
- att äldre får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra,
- en sammanhållen och effektiv vård och omsorg för äldre samt
- att äldres behov av förebyggande och trygghetsskapande insatser tillgodoses.

Lagstiftningen ska ge utrymme att ta tillvara medarbetarnas kompetens för att utveckla verksamheten och att fokusera på kärnverksamheten.

För att den kommunala vård och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov, krävs en omställning i hela vårdkedjan. En fortsatt stor utmaning är den utökning av förvaltningens verksamhet som den snabba förskjutningen från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet innebär. Den medför behov av ökade resurser på flera plan och höga krav ställs på tillgång till rätt kompetens.

I dagsläget vet förvaltningen inte hur nämndens verksamheter kommer att påverkas av eventuella kommande lagförändringar inom SoL och LSS. Däremot vet förvaltningen att förskjutningen från slutenvården till vård och rehabilitering i hemmet fortsatt kommer att öka och måste därmed ta hänsyn till konsekvenserna av detta under planperioden.

De kommande åren medför en större demografisk förändring, vilket innebär att en stor grupp kommer upp i de åldrar där behovet av stöd och service ökar, samtidigt som antalet som kan försörja de som inte arbetar minskar. Livslängden ökar och därmed ökar även gruppen med kroniska sjukdomar som har behov av mer vård i hemmet. Diagrammet nedan redovisar befolkningsutvecklingen i Värnamo kommun de kommande åren för åldrarna 65–69 år, 70–79 år, 80–89 år och ≥ 90 år.

Figur 2. Befolkningsutveckling 2019–2030 i Värnamo kommun.

4. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

4.1 Nämndens mål

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för

Det visar verksamhetens nytta för medborgaren. Vi får ett underlag för verksamhetsutveckling, att vi följer och säkrar verksamhetens kvalitet.

Det ger goda underlag till ledning och nämnd för beslut om resurser och insatser.

Kvalitetsmål formuleras utifrån respektive nämnds/bolags grunduppdrag i förhållande till medborgarna.

Nämndernas och bolagens kvalitetsmål, för sitt grunduppdrag, ska visa god målpåfyllelse inom ekonomiskt given budgetram.

Nämndsmål: Nämndsmål 1: Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt					
	Nuläge:		Målnivåer:		
Indikatorer	2021	2022	2023	2024	2025
Bemötande i brukarundersökningen nationellt för äldre- och funktionshinderomsorgen, alltid/oftast					
Särskilt boende	--	95	95	95	95
Hemtjänst	--	95	95	95	95
Daglig verksamhet	89%	90	90	90	90
Gruppbostad	85%	75	75	75	75
Vråengården psykiatri	--	85	85	85	85
Nämndsmål 2: Brukaren får en jämlik, trygg och säker vård med god kvalitet					
	Nuläge:		Målnivåer:		
Indikatorer	2021	2022	2023	2024	2025
Äldres upplevda psykiska ohälsa i ordinärt och särskilt boende ska minska					
Särskilt boende	--	53 %	53 %	53 %	53 %
Hemtjänst ordinärt boende	--	48 %	48 %	48 %	48 %
Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen					
Särskilt boende	--	90 %	92 %	93 %	95 %
Hemtjänst ordinärt boende	--	87 %	87 %	89 %	90 %
Funktionshinderomsorgen	--	79 %	80 %	82 %	85 %
Nämndsmål 3: Vård- och omsorgsbehov ska dokumenteras på ett säkert sätt					
	Nuläge:		Målnivåer:		
Indikatorer	2021	2022	2023	2024	2025
Andelen tydliga och uppföljningsbara mål i besluten	85%	90 %	95 %	100 %	100 %
Andelen genomförandeplaner där insatser stämmer med beslutade insatser	89 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Andelen noteringar varför brukaren skrivs in i hemsjukvården	--	90 %	100%	100%	100%

DELAKTIGHET - medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Vi vill kommunicera och ge återkoppling avseende mål, resultat och kvalitet. Vi vill att medborgare och medarbetare ska ha möjlighet att påverka kommunens utveckling.

Externt mål: Värnamo kommun kommunicerar och för dialog om mål och resultat med sina medborgare.

- Medborgare får svar på sina frågor
- Medborgarna har möjlighet att påverka kommunens utvecklingsarbete

Internt mål: Verksamhetsuppföljning av mål, resultat, kvalitet, personal och ekonomi rapporteras sammanhållet.

- Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning
- Medarbetarna är delaktiga i arbetet

Nämndsmål 4: Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning samt delaktig i arbetet i omsorgsförvaltningen.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:			
	2021	2022	2023	2024	2025
Medarbetarundersökningen, känner till målen, är delaktig, de följs upp	4,1	Mäts ej	4,4	Mäts ej	4,5
Medarbetarundersökningen HME – hållbart medarbetarengagemang (upplevelse av styrning, ledning, motivation index 1-100)	77	Mäts ej	82	Mäts ej	85
Medarbetarundersökningen, APT-arbetsplatsträffar, de är meningsfulla och ger information (medelvärde 1-5)	3,7	Mäts ej	4,2	Mäts ej	4,3

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Genom samverkan kan Värnamo kommun och andra arbetsgivare rekrytera och behålla medarbetare.

Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas till vara och utvecklas, trivs och stannar.

Externt: Värnamo kommun samverkar aktivt med externa aktörer för att främja och underlätta rekrytering för alla arbetsgivare i kommunen.

Människors erfarenheter och kompetens tas tillvara.

Internt: Som en attraktiv arbetsgivare utvecklar och behåller vi våra medarbetare. Värnamo kommun upplevs som en attraktiv arbetsplats.

Nämndsmål 5: Omsorgsnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:			
	2021	2022	2023	2024	2025
Medarbetarundersökningen HME – ledarskap (index 1–100)	74	----- mäts ej	80	83	85
Medarbetarundersökningen HME – motivation (index 1–100)	78	----- mäts ej	80	83	85
Hur är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens, andel av tillsvidareanställda					
Äldreomsorg (undersköterska)	84 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Funktionshindersomsorg	79 %	85 %	90 %	90 %	90 %
Vård- och rehab	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Sektion myndighet	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Klimatet är vår viktigaste framtidsfråga, där allas insats behövs och är viktig. Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

Externt: Kommunens medborgare, företag, föreningar och besökare har stora möjligheter att leva och bedriva verksamhet klimatsmart.

Internt: Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.

Nämndsmål 6: Att nå en klimateffektiv verksamhet som innefattar bra energianvändning och miljövänliga transporter.

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:			
	2021	2022	2023	2024	2025
Att minska matsvinnet vid lunch och kvällsmat på särskilt boende för äldre	--	65 g/ portion	65 g/ portion	65 g/ portion	65 g/ portion

4.2 Nämndens Ekonomi

4.2.1 Driftbudget 2023 samt plan 2024-2025

Omsorgsnämndens preliminära driftbudgetramar för år 2023 är 669,0 miljoner kronor, för år 2024 676,0 miljoner kronor och för år 2025 674,3 miljoner kronor.

DRIFTVERKSAMHET	Bokslut	Bokslut	Budget	Prel	Prel	Prel
<i>Nettobelopp i miljoner kronor med en decimal</i>	2020	2021	2022	Budget	Budget	Budget
				2023	2024	2025
Nämnd- och styrelseverksamhet	1,1	1,1	1,1			
Gemensam vård/omsorg, funk nedsättn	25,7	15,7	10,5			
Hemtjänst i ordinärt boende	107,3	99,4	95,7			
Korttidsboende	12,8	14,4	18,2			
Dagverksamhet, ordinärt boende	8,8	5,7	7,5			
Särskilt boende/annat boende	184,6	193,8	191,3			
Öppen verksamhet	1,0	0,8	0,9			
Övriga insatser, ordinärt boende	3,2	7,6	8,5			
Gem insatser enligt LSS	19,3	19,0	13,8			
Boende enligt LSS, vuxna	94,1	95,3	92,5			
Boende enligt LSS, barn/unga	11,8	10,5	0,6			
Personlig assistans enligt LSS/SFB	26,2	27,3	23,8			
Daglig verksamhet enligt LSS	30,8	30,1	31,2			
Övriga insatser enligt LSS	16,1	17,2	18,5			
Gemensamt omsorgsförvaltningen	26,9	32,9	56,4			
Hälso- och sjukvård HSL	66,9	70,4	68,8			
TOTAL NETTOKOSTNAD	636,4	641,1	639,3	669,0	676,0	674,3

4.2.2. Investeringsbudget 2023 samt –plan 2024-2027

Omsorgsnämndens investeringsbudgetförslag för år 2023 är 12,5 miljoner kronor.

Omsorgsnämndens förslag till investeringsplan för åren 2024-2027 är totalt 39,9 miljoner kronor.

Projektnamn/Projektgruppering		Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
<i>Belopp i miljoner kronor med en decimal</i>	<i>Projektblad nr</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Informationsteknologi	ON 002	4,0	2,5	4,3	4,3	5,6
Larm och säkerhet	ON 004	2,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Inventarier, arbets-, medicin- och tekniska hjälpmedel	ON 003	5,3	5,3	4,5	4,5	4,5
Nya lokaler Expo	ON 005		1,5	1,5		
Nya grupp- och servicebostäder	ON 006	0,8				
SUMMA INVESTERINGAR		12,5	9,7	10,7	9,1	10,4

4.3 Nämndens HR

Det har varit en stor påfrestning på medarbetare som har fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron och det merarbetet som pandemin har inneburit. Sjukfrånvaron har minskat under 2021. Dock finns en problematik att jämföra sjukfrånvaron med 2020, då pandemin hade en extra stor påverkan på verksamheterna i jämförelse med 2021. Som del i det strategiska arbetet med personalförsörjning kommer nämnden fortsätta arbetet med att minska sjukfrånvaron och övertid/mertid.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	959	971	+12
Tillsvidareanställda, årsarbetare	864	879	+15
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	58	56	-2
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	51	47	-4
Andel kvinnor, %	92,9	91,9	-1 procentenhet
Sysselsättningsgrad, %	90,1	90,5	+0,4 procentenheter

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Övertid exklusive PO, tkr*	5 819	6 604	+785
Övertid, timmar**	15 370	17 003	+1 633
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	3 921	5 014	+1 093
Fyllnadstid, timmar**	19 772	25 099	+5 327
Timlön exklusive PO, tkr*	42 720	41 811	-909
Timlön, timmar**	299 316	296 757	-2 559
Personalkostnader exklusive PO och pension, tkr	535 150	530 895	-4 255

*Kostnader enligt bokföringen per 2021-12-31, timmarna är utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Inklusive deltidsbrandmän. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2020 - november 2021 (12 månader). Exklusive deltidsbrandmän.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	10,78	10,06	-0,72 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	46,48	46,87	+0,39 procentenheter
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	11 669	10 461	-1 208

*Sjukfrånvarotid januari 2021 - november 2021. I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari 2021-december 2021.

**Kostnader enligt bokföringen per 2021-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2020-12-31	2021-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	10,4	11,1	+0,7 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	8,5	8,4	-0,1 procentenhet
Pensionsavgångar, antal faktiska *	18	24	+6

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Antal	9	16	19	27	29

*Avser tillsvidareanställda.

4.4 Övriga omsättningstal och nyckeltal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	18	107	80	70	60	50
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	90	88	90	90	90	90
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	47	54	50	50	50	50
Personalkontinuitet, antal personal Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	9	10	10	10	10	10
Kvalitetsaspekter % av maxpoäng i särskilt boende	36	36	40	40	45	45
Utredningstid LSS, medelvärde – alla insatser	47	32	30	30	30	30

5. Sammanfattning

Äldre befolkning och brist på arbetskraft utgör den största utmaningen under kommande år. Resurser och kompetens måste räcka till för att klara verksamheten med god kvalitet. Det behövs utbildnings- och fortbildningsinsatser för att klara det ökade behovet av specialisering likväl som generell omvårdnadskunskap.

För att den kommunala vård och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov, krävs en omställning i hela vårdkedjan. En fortsatt stor utmaning är den utökning av förvaltningens verksamhet som den snabba förskjutningen från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet innebär. Den medför behov av ökade resurser på flera plan och höga krav ställs på tillgång till rätt kompetens.

Arbetet med omställningen av verksamheten som har påbörjats, fortsätter under delar av planperioden. Omställningen görs med utgångspunkt i förvaltningens grunduppdrag, som är att bedriva äldre- och funktionshinderomsorg genom att ge en god service för kommuninvånaren, där brukarens behov sätts i centrum samt en god och säker vård och omsorg. Ett förebyggande och rehabiliterande arbetssätt kommer att behöva utvecklas med såväl kompetenshöjning som metodstöd. Grunduppdraget ska innehålla arbetssätt och metoder som är hållbara för att klara Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare 2035.

För att göra en långsiktig plan utifrån demografi, förändrat behov hos målgrupperna och krav från lagstiftning så har en strategisk, långsiktig boendeutredning genomförts. Det gäller bland annat särskilt boende med inriktning på demenssjukdom, men även generella bra bostäder för äldre till exempel trygghetsboende. Målgruppen inom funktionshinderområdet blir också allt äldre, detta betyder även ett ökat omvårdnadsbehov för målgruppen. För att förvaltningen ska kunna ge insatser av god kvalitet måste alternativa boendeformer utredas. Vidare behöver förvaltningen säkerställa att fattade beslut verkställs i rätt boendeform.

Inom psykiatriområdet behöver diskussioner med det kommunala bostadsbolaget påbörjas för att till skapa bostäder med särskild service.

I dagsläget vet förvaltningen inte hur nämndens verksamheter kommer att påverkas av eventuella kommande lagförändringar inom SoL och LSS. Däremot vet förvaltningen att förskjutningen från slutenvården till vård och rehabilitering i hemmet fortsatt kommer att öka och måste därmed ta hänsyn till konsekvenserna av detta under planperioden.

För att skapa en mer jämlik, kvalitativ, tillgänglig och effektiv socialtjänst samt hälso-och sjukvård har en överenskommelse mellan staten och SKR gjorts, "Vision ehälsa 2025". Målet med överenskommelsen är att se individen som medskapare till vård och omsorg, ge rätt information och kunskap, tillhandahålla trygg och säker informationshantering, främja samverkan av utveckling och digital transformation. Införandet av nya vårdinformationssystem innebär en utmaning som kommer att påverka de kommande årens utveckling. Resurser, både personella och ekonomiska, behöver avsättas för att införa nya system. Parallellt pågår flera processer som kommer att påverka verksamheten i grunden, en sådan är omställningen till god och nära vård.